

חוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש – מענק חד-פעמי) (הוראת שעה ותיקוני חקיקה), התש"ף-2020*

הגדרות

1. בחוק זה –

"בני זוג" – כהגדרתם בחוק הבטחת הכנסה;

"גמלת הבטחת הכנסה" – כל אחד מאלה:

(1) גמלה כהגדרתה בחוק הבטחת הכנסה;

(2) תוספת לגמלה, לפי סעיף 9 להסכם בדבר מתן גמלאות זקנה ושאיירים מיוחדות¹;

(3) תשלום לפי חוק המזונות;

"גמלת נכה לפי הכנסה" – כל אחת מאלה:

(1) קצבה חודשית המשתלמת לפי סעיפים 200, 201 או 251 לחוק הביטוח הלאומי;

(2) תגמול מוגדל לפי הכנסה המשתלם לפי סעיף 4 לחוק נכי רדיפות הנאצים או תגמול לפי הכנסה המשתלם לפי סעיף 1ג4 לחוק האמור;

(3) תגמול מוגדל לפי הכנסה המשתלם לפי סעיף 4ג לחוק נכי המלחמה בנאצים או תגמול לפי הכנסה המשתלם לפי סעיף 4ד לחוק האמור;

(4) תגמול המשתלם לפי סעיף 11א(א)2 או (3) לחוק נכי רדיפות הנאצים או תגמול המשתלם לפי סעיף 13א(ב) או (1) לחוק נכי המלחמה בנאצים;

(5) תגמול המשתלם לנכה או לנכה נפגע פעולת איבה לפי סעיפים 6, 7 או 7ד לחוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959 [נוסח משולב]², או תגמול לפי סעיף 4 לחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970³, המשתלם בשל החלת סעיפים 6, 7 ו-7ד האמורים בלבד, וכן תשלום לפי הוראות מס' 85.01 ו-85.02 של אגף שיקום נכים במשרד הביטחון לנכים שנקבע לגביהם כי איבדו את כושר עבודתם עקב הנכות וכי הם מחוסרי הכנסה;

(6) גמלת נכות לעולה המשתלמת לפי הסכם בדבר מתן גמלאות מיוחדות לעולים התלויים בעזרת הזולת⁴;

(7) תגמול לפי הכנסה שאסיר ציון זכאי לו לפי סעיף 11 לחוק תגמולים לאסירי ציון ולבני משפחותיהם, התשנ"ב-1992⁵;

"גמלת סיעוד" – כל אחת מאלה:

(1) גמלת סיעוד חודשית לפי סעיף 224 לחוק הביטוח הלאומי;

(2) גמלה למי שבחר בקצבה לשירותים מיוחדים מכוח סעיף 228(א) לחוק הביטוח הלאומי חלק גמלת הסיעוד לפי סעיף 224 לחוק האמור;

(3) גמלת סיעוד לעולה המשתלמת לפי הסכם בדבר מתן גמלאות מיוחדות לעולים התלויים בעזרת הזולת;

* התקבל בכנסת ביום ח' באב התש"ף (29 ביולי 2020); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 1350, מיום ו' באב התש"ף (27 ביולי 2020), עמ' 624.

¹ י"פ התשמ"ט, עמ' 1778; התשנ"ט, עמ' 1659.

² ס"ח התשי"ט, עמ' 276.

³ ס"ח התש"ל, עמ' 126.

⁴ י"פ התשנ"ג, עמ' 1336.

⁵ ס"ח התשנ"ב, עמ' 205.

"חוק הביטוח הלאומי" – חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995⁶;
"חוק הבטחת הכנסה" – חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980⁷;
"חוק המזונות" – חוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב-1972⁸;
"חוק נכי המלחמה בנאצים" – חוק נכי המלחמה בנאצים, התשי"ד-1954⁹;
"חוק נכי רדיפות הנאצים" – חוק נכי רדיפות הנאצים, התשי"ז-1957¹⁰;
"המוסד" – המוסד לביטוח לאומי;

"עולה" – מי שנמצא בישראל פחות מ-12 חודשים בתכוף לפני יום ט' בתמוז התש"ף (1 ביולי 2020), ומתקיים לגביו תנאי מהתנאים שבפסקאות משנה (א) עד (ד) לחקנה 4(5) לתקנות הבטחת הכנסה, התשמ"ב-1982¹¹;
"עולה נוקף" – עולה שמשרד העלייה והקליטה נותן לו סיוע חלק הבטחת הכנסה;
"קצבת ילדים" – אחת מאלה:

(1) קצבת ילדים לפי סימן ב' לפרק ד' לחוק הביטוח הלאומי;
(2) קצבה המשתלמת לפי סעיף 3 להסכם בדבר תשלום קצבה לילד עולה¹²;
"תושב חוזר" – מי שטרם חלפו שלושה חודשים מהיום שבו החלה זכאותו כתושב חוזר לפי תעודה שהנפיק לו משרד העלייה והקליטה;
"תושב חוזר נוקף" – תושב חוזר שמשרד העלייה והקליטה נותן לו סיוע חלק הבטחת הכנסה;

"תושב ישראל" – כמשמעותו לעניין חוק הביטוח הלאומי ובכלל זה תושב חוזר.

2. (א) מי שמשתלמת בעדו קצבת ילדים בעד חודש יולי 2020 וכן מי שנולד בחודש יולי 2020 ואינו זכאי לקצבת ילדים בשל הוראות סעיף 72(א) לחוק הביטוח הלאומי, ישתלם בעדם מענק חד-פעמי בסכומים המפורטים להלן, בהתאם למניין ילדיו של ההורה שקצבת הילדים משתלמת לו או שהייתה משתלמת לו לולא סעיף 72(א) האמור:
- (1) אם הוא הילד הראשון, השני, השלישי או הרביעי במניין הילדים – 500 שקלים חדשים;
- (2) אם הוא הילד החמישי ואילך במניין הילדים – 300 שקלים חדשים.
- (ב) על מענק לפי סעיף זה יחולו הוראות פרק ד' לחוק הביטוח הלאומי, בשינויים המחויבים, והוא ייחשב, לעניין כל דין, כקצבת ילדים.
- (ג) מענק לפי סעיף זה ישולם באמצעות חשבון הבנק שאליו משתלמת קצבת הילדים בעד אותו ילד, אולם אין בהעברת התשלום לחשבון הבנק כדי לשלול את זכותו של הורה פרוד או גרוש, שחשבון הבנק שאליו מועבר התשלום שייך להורה האחר לקבל את חלקו במענק מאותו הורה, בהעברה או בקיזוז, בהתאם לחלקו היחסי לפי פסק דין או הסכם בין ההורים לעניין החזקתם הכלכלית של הילדים שבעדם ניתן המענק.

⁶ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

⁷ ס"ח התשמ"א, עמ' 30.

⁸ ס"ח התשל"ב, עמ' 87.

⁹ ס"ח התשי"ד, עמ' 76.

¹⁰ ס"ח התשי"ז, עמ' 163.

¹¹ ק"ת התשמ"ב, עמ' 590.

¹² י"פ התשנ"ב, עמ' 299.

3. זכאות למענק חד-פעמי לבגיר ולנער ונערה שנישאו
- תושב ישראל, שלפני יום ט' בתמוז התש"ף (1 ביולי 2020) מלאו לו 18 שנים, ונער או נערה נשואים זכאים למענק חד-פעמי בסכום של 750 שקלים חדשים, ובלבד שלא משתלם בעדם מענק לפי סעיף 2(א).
4. תוספת למענק
- (א) תושב ישראל, שמשתלמים לו בעד חודש יולי 2020, גמלה או תשלום מהמפורטים להלן, זכאי לתוספת למענק האמור בסעיף 3 בסכום של 750 שקלים חדשים:
- (1) גמלת סיעוד;
 - (2) גמלת נכה לפי הכנסה;
 - (3) גמלת הבטחת הכנסה;
 - (4) תשלום לתושב חוזר נזקק;
 - (5) תשלום לעולה נזקק.
- (ב) לא תשלום בעד אותו אדם יותר מתוספת אחת למענק.
- (ג) בני זוג הזכאים שניהם לתוספת למענק לפי פסקה (3), (4) או (5) בסעיף קטן (א), תשלום להם תוספת אחת למענק בלבד.
5. סייג לזכאות למענק ולתוספת למענק
- (א) על אף האמור בסעיפים 3 ו-4, יחיד כמפורט להלן, לא זכאי למענק ולתוספת למענק כאמור באותם סעיפים:
- (1) יחיד שבשנת המס 2018 היה חייב במס נוסף בהתאם לסעיף 121ב לפקודת מס הכנסה¹⁵ (בסעיף זה – הפקודה);
 - (2) יחיד שבשנת המס 2018 היה חייב בהגשת דוח לפי סעיף 131 לפקודה, אך לא הגישו לפי אותו סעיף עד מועד הגשת הבקשה לפי סעיף 6.
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א)(1), יחיד כאמור באותה פסקה יהיה זכאי למענק אם בשנת המס 2019 לא היה חייב במס נוסף לפי סעיף 121ב לפקודה, ובלבד שעד מועד הגשת הבקשה לפי סעיף 6 הגיש דוח לפי סעיף 131 לפקודה לשנת המס 2019 ובבקשתו למוסד הצהיר שמתקיים בו האמור בסעיף קטן זה; מענק ליחיד כאמור ישולם שבעה ימים לאחר המועד האחרון להגשת בקשה למענק כאמור בסעיף 7.
6. תשלום המענקים והתוספת למענקים
- (א) המוסד ישלם את המענקים החד-פעמיים והתוספת להם לפי סעיפים 2 עד 4 בהתאם למידע שברשותו לעניין הפרטים שבפסקאות (1) עד (6) שלהלן, ללא צורך בהגשת בקשה; לא היה בידי המוסד מידע המאפשר לו לבצע את התשלום, ישולמו המענק או התוספת לאחר שתוגש בקשה שתכלול את כל הפרטים שלהלן לגבי מגיש הבקשה והאדם שבעדו מבוקש התשלום:
- (1) שם פרטי ושם משפחה;
 - (2) מספר זהות ותאריך הנפקת תעודת הזהות;
 - (3) תאריך לידה;
 - (4) מספר טלפון;
 - (5) כתובת מגורים, וכתובת הדואר האלקטרוני אם ישנה;
 - (6) פרטי חשבון בנק.

¹⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

(ב) בקשה למענק או לתוספת כאמור בסעיף קטן (א) תוגש באופן מקוון באמצעות אתר האינטרנט של המוסד או באופן ידני אם הדבר מתאפשר לפי דין, או בפקסימיליה, ואם באפשרות המוסד לקבל את הבקשה גם בדרך של שיחת טלפון או מסרון – יכול שתוגש באמצעות שיחה או מסרון כאמור; המוסד יודיע באתר האינטרנט שלו על האפשרות להגיש בקשה למענק או לתוספת למענק באמצעות שיחת טלפון או מסרון.

המועד האחרון להגשת בקשה למענק או לתוספת

7. בקשה לפי סעיף 6 תוגש עד תום 24 חודשים מיום תחילתו של חוק זה.

החלת הוראות פרק י"ד לחוק הביטוח הלאומי על המענק ועל התוספת למענק

8. על תשלום המענקים והתוספות למענקים לפי חוק זה יחולו הוראות לפי פרק י"ד לחוק הביטוח הלאומי, למעט הסיפה של סעיף 303(ב) לעניין ניכוי מגמלה וסעיף 312, בשינויים המחויבים.

דין מענק ותוספת למענק

9. על אף האמור בסעיף 2(ב), לא יראו את המענק והתוספת למענק לפי חוק זה כהכנסה לפי כל דין.

קבלת מידע ושמירתו

10. (א) בלי לגרוע מהוראות פרק ד' לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981¹⁴, מנהל המוסד או מי שהוא הסמיכו לעניין זה מבין עובדי המוסד (בסעיף זה – המנהל), יקבל מהגורמים שלהלן את פרטי המידע המנויים לצידם:

(1) ממשרד העלייה והקליטה, ממשרד הביטחון ומהרשות לזכויות ניצולי השואה במשרד האוצר – את פרטי המידע המנויים בסעיף 6(א), של הזכאים לתוספת למענק כאמור בסעיף 4(א);

(2) מרשות המסים בישראל – את פרטי המידע המנויים בסעיף 5;

(3) ממשרדי הממשלה וממינהלת הגמלאות במשרד האוצר – את פרטי חשבונות הבנק של עובדי המדינה לרבות מי שפרשו משירות המדינה לפי מספרי זהות; ואולם, יחידות ויחידות סמך במשרדי הממשלה, שעיקר פעילותן בתחום ביטחון המדינה ומטעמים של ביטחון המדינה זהות עובדיהן חסויה או שאין למסור מידע לגבי זהותם לפי כל דין, רשאיות מהטעמים האמורים שלא למסור את המידע.

(ב) המוסד ישמור מידע שהתקבל לפי סעיף קטן (א) לפי הוראות אלה:

(1) המידע יישמר במחשבי המוסד בנפרד מכל מידע אחר, ולא יועבר או יחובר לכל מאגר מידע אחר;

(2) המידע יישמר לפרק הזמן המזערי הדרוש, ולכל היותר לתקופה שלא תעלה על 18 חודשים, ובתום התקופה – ימחק המוסד את המידע, אלא אם כן המידע דרוש לשם ניהול הליך משפטי הקשור לביצוע חוק זה או הנובע ממנו;

(3) המוסד יעשה שימוש במידע שהתקבל לפי סעיף זה לשם תשלום תוספת למענק כאמור בסעיף 4, ולשם בחינת שלילת הזכאות למענק לפי סעיף 5, בלבד;

(4) לא יתאפשרו עיבוד, שימוש או צפייה בפרטי המידע שהתקבלו לפי סעיף זה אלא בידי בעלי תפקידים במוסד שהמנהל נתן להם אישור פרטני ושחתמו על התחייבות לשמירה על סודיות המידע;

(5) לבעלי התפקידים במוסד כאמור בפסקה (4), ולהם בלבד, תהיה גישה לפרטי המידע הדרושים;

(6) פרטי המידע יישמרו בדרך שתבטיח את אבטחת המידע ואת סודיותו;

¹⁴ ס"ח התשמ"א, עמ' 128.

(7) על אף האמור בפרק ד' לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, והוראות כל דין אחר למעט פקודת הסטטיסטיקה [נוסח חדש], התשל"ב-1972¹⁵, המוסד לא יעביר כל מידע שהתקבל או שנוצר לפי סעיף זה, אלא לשם ביצוע חוק זה ובמידה שנדרש.

11. סמכות שיפוט לבית דין אזורי לעבודה כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969¹⁶, תהיה סמכות ייחודית לרון בכל תביעה למענק או לתוספת למענק לפי חוק זה.
12. שיפוי אוצר המדינה ישפה את המוסד לגבי כל סכום שהוציא לתשלום מענקים ותוספות למענקים שניתנו לפי חוק זה, וכן לגבי החלק היחסי מההוצאות המינהליות של המוסד הנובעות מביצוע חוק זה.
13. שר האוצר ממונה על חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.
14. בתקופה שמיום תחילתו של חוק זה ועד יום כ"ז באדר א' התשפ"ב (28 בפברואר 2022), יקראו את פקודת מס הכנסה¹⁷ כך שבסעיף 235, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
 "(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), מותר להעביר למוסד לביטוח לאומי מידע על שם פרטי, שם משפחה ומספר זהות של יחידים החייבים במס נוסף לפי סעיף 121ב בשנות המס 2018 ו-2019 ושל יחידים שהיו חייבים בהגשת דוח לפי סעיף 131 לפקודת מס הכנסה לשנת 2018 ולא הגישו אותו כאמור בסעיף 5(א)2), לשם קביעת זכאותם למענק או לתוספת למענק לפי חוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש - מענק חד-פעמי) (הוראת שעה ותיקוני חקיקה), התש"ף-2020¹⁸, ובלבד שמידע כאמור נדרש לשם ביצוע אותו חוק, ובמידה שנדרש".
15. בחוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1992¹⁹, בסעיף 16, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
 "(ד) נוסף על הוראות סעיף קטן (ב), על אף הוראות סעיף 6א, לשם מימון ההוצאות הדרושות להתמודדות עם משבר הקורונה, ולמטרה זו בלבד, רשאית הממשלה, בשנת התקציב 2020, להגדיל את סכום ההוצאה הממשלתית בשיעור נוסף על השיעור האמור בסעיף קטן (א) ובסעיף 6א, שלא יעלה על 1.69% ביחס לסכום ההוצאה הממשלתית בשנת התקציב 2019, המחושב לפי סעיף 6א.
- (ה) הגידול בסכום ההוצאה הממשלתית כאמור בסעיף קטן (ד), לא יובא בחשבון כחלק מסכום ההוצאה הממשלתית בשנת 2020 לצורך חישוב סכום ההוצאה הממשלתית לפי סעיף 6א לשנים הבאות".
16. בחוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד-1994²⁰, אחרי סעיף 18 יבוא:
 "מענק חד-פעמי 18.ג1 (א) חייל משוחרר שסיים את שירותו הסדיר בשנת 2020 זכאי מאוצר המדינה למענק חד-פעמי בסכום של 500 שקלים חדשים.
 (ב) מענק כאמור בסעיף קטן (א) ישולם לחייל משוחרר בתוך 30 ימים מיום סיום שירותו הסדיר, ולעניין חייל שסיים את שירותו הסדיר עד יום י' באב התש"ף (31 ביולי 2020) - ביום י"א באלול התש"ף (31 באוגוסט 2020)".

¹⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 24, עמ' 500.

¹⁶ ס"ח התשכ"ט, עמ' 70.

¹⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התש"ף, עמ' 322.

¹⁸ ס"ח התש"ף, עמ' 326.

¹⁹ ס"ח התשנ"ב, עמ' 45; התש"ף, עמ' 298.

²⁰ ס"ח התשנ"ד, עמ' 132; התש"ף, עמ' 302.

17. (א) בחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963²¹ (להלן – חוק מיסוי מקרקעין), תיקון חוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה) ותחולה – מס' 95

(1) בסעיף קטן (ג), בסיפה, במקום "בסעיף קטן זה ובסעיפים קטנים (ג), (1), (גא), (גב), (גד), (גה) ו-(גו)" יבוא "בסעיף קטן זה ובסעיפים קטנים (ג), (1), (גא), (גב) ו-(גג)";

(2) סעיף קטן (גוה) – בטל;

(3) בסעיף קטן (גז) –

(א) ברישה, במקום "בסעיפים קטנים (ג), (1), (גא), (גב) ו-(גוה)" יבוא "בסעיפים קטנים (ג), (1), (גא) ו-(גג)";

(ב) בהגדרה "המדד הבסיסי", המילים "לעניין תיאום הסכומים הנקובים בסעיף קטן (גד) – המדד שפורסם ביום כ"ד בטבת התשע"ה (15 בינואר 2015) – יימחקו;

(4) בסעיפים קטנים (3ג) ו-(4), במקום "(גא), (גב) ו-(גוה)" יבוא "(גא) ו-(גג)".

(ב) חוק מיסוי מקרקעין כנוסחו בסעיף קטן (א) יחול על מכירת בניין או חלק ממנו שהוא דירת מגורים מיום תחילתו של חוק זה ואילך.

ישראל כץ
שר האוצר

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

יריב לוין
יושב ראש הכנסת

ראובן ריבלין
נשיא המדינה

²¹ ס"ח התשכ"ג, עמ' 156; התשע"ח, עמ' 954.